

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Művészettudományi és Szabadbölcsészeti Intézet
Művészettörténet Tanszék

MA szakdolgozati témák – Művészettörténet (2020)
(muzeológia-műemlékvédelem specializáció)

TVSZ 77. §

(1) A szakdolgozat olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány, amelynek témáját a szaktanszék/intézet, illetve a hallgató kezdeményezésére a látogatott szak tudományterületről jelölik ki. Tükrözi a hallgató tájékozódását a témára vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalomban, valamint szakmai ítélőképességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során. A tényfeltárás és/vagy az értelmezés területén szakmailag értékelhető új eredményt nyújt, és ilyen módon dokumentálható, hogy a hallgató elsajátította és alkalmazni tudja a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit.

Témavezető lehet:

Mesterképzésben illetve osztatlan képzésben tudományos fokozattal rendelkező, legalább adjunktusi beosztású, az Egyetemmel munkaviszonyban álló oktató, illetve kutató Amennyiben a kutatott téma igényli, a dékán engedélyezheti, hogy a választott témavezető mellett tudományos fokozattal rendelkező külső konzulens is felkérhető legyen témavezetőnek.

Entz Géza

Műemléki beavatkozások története valamely jelentős műemlékkel kapcsolatban (pl. székesfehérvári prépostsági templom és romkert, Esztergom várkapolna és királyi palota, Mátyás templom stb.) különös tekintettel a koncepcionális változásokra.

A magyar műemlékvédelem történetében jelentős szerepet játszó személy műemlékvédelmi munkásságának bemutatása (pl. Ipolyi, Gerevich, Dercsényi, Szakál Ernő stb.) Célszerű olyan személyt választani, akinek munkássága a szakirodalom alapján, ide értve saját szakirodalmi munkásságát, jól megítélhető. A szakdolgozótól az választott személy, ill. a rá vonatkozó lehetőleg teljes bibliográfia összeállítását is meg kellene követelni, amennyiben ilyen még nem készült.

Faludy Judit

(előnyben részesíti a személyre szabottan, közösen kijelölt témákat):

Válogatás egyházi gyűjteményekben lévő tárgyak közül – provenienciakutatás – Zsidó Múzeum (iparművészet; gyűjteménytörténet)

Temetők művészete (Zsidó temetők – épületkerámia – építészek)

Holokauszt túlélők művészete

Kortárs nőművészet

Grafika

Alkalmazott grafika

Kerámia-, Textilművészek

Hatvani múzeum gyűjteménye

Városfejlődés – városfejlesztés, falvak fejlődése (jellemzőik), templomok átalakulása, átalakítása (zsinagógák is)

Jékely Zsombor

Egy-egy kisebb, de jelentős műemlék épület monografikus feldolgozása a Kárpát-medence területéről – elsősorban olyan épületek, amelyek művészettörténeti értékei újabb műemléki kutatások nyomán kerültek elő, pl.:

- kőfaragványokkal, freskókkal díszített középkori templom, amelynek művészettörténeti értékei újabb műemléki kutatások (pl. Ercsi monostor, Darlac, Somogyom, Szászivánfalva, stb.), vagy
- jelentős művészi értékeit megőrzött vár, ill. kastély, esetleg újabb helyreállítás vagy rekonstrukció értékelésével együtt.

(Minden esetben a hallgató által személyesen is tanulmányozható emlék, amelyről felmérési és egyéb dokumentáció is rendelkezésre áll.)

A középkori és reneszánsz művészet hazai közgyűjteményben őrzött kiemelkedő emlékének monografikus feldolgozása (proveniencia és kutatástörténet részletes feldolgozásával). Különleges tárgytypusok emlékeinek feldolgozása, múzeum gyűjteményből kiindulva.

Magyarországi egyházi gyűjteményben őrzött kiemelkedő tárgy, tárgye gyűttes feldolgozása (pl. festett faberendezés, úrasztali készlet, stb.)

Iparművészeti Múzeum gyűjteményéhez kötődő, a múzeumban feldolgozható témák, pl.:

- hagyatékok és rajtuk keresztül életpályák előzetes feldolgozása (pl. Kaesz Gyula tervezői szemlélete; egyéb 20. századi magyar tervezők, iparművészek hagyatéka);
- gyűjtéstörténet tanulmányozása – kiemelkedő gyűjtők, gyűjteményi egységek (pl.: A gróf Zichy család művészetpártolása a 19. században);

Esettanulmányok a magyarországi műemlékvédelem korai korszakából – kiemelt műemléki helyreállítások, kiemelt személyiségek életpályája

Keserü Katalin

Tudománytörténeti témák:

Fülep Lajos írásai a vallásos művészetről

- összefüggésben a magyar avantgárd keresztény ikonográfiájával
- összefüggésben az 1950-60-70-es évek „post painterly” absztrakciójával és ennek értelmezéseivel

Építészettörténet:

Árkay Bertalan élete (családi kapcsolatai) és egyházi művei

Kápolnaépítészet (választható korszakban, de elsősorban a 19-20. században)

Makovecz Imre építészetének nemzetközi recepciója

Képzőművészet:

A 19. századi katolikus egyházi reform és a képzőművészetek

- Fritz von Uhde életművében
- a skandináv festészetben

Várnagy Ildikó (szobrász) művészeti nevelési programja az 1970-es években

Paczka Kornélia (P. Ferencné, Cornelia Wagner) művészete (19-20. század fordulója)

Művészcsoporthok Magyarországon a II. vh után (akár korszakonként)

Muzeológia és kortárs művészet:

- Kurátori stratégiák a rendszerváltás idején és azóta (például: párhuzamos oeuvre-ök, párhuzamos tendenciák – kelet-nyugat ill. kelet-kelet vonatkozásában; párhuzamosságok a régi és a kortárs művészet között)
- Magyarországi galériatörténetek (művészeti és piaci stratégiák, például „galéria-utcák” /Falk Miksa u., Várfok u., Bartók Béla út/ kialakulása) a rendszerváltás után
- Művészet-támogatás és gyűjteményezés (például: alapítványok tevékenysége, beleértve a bankok alapítványait éppúgy, mint más cégek, kulturális egyesületek alapítványait)
- Ún. kortárs művészeti intézetek (Soros Alapítvány, Dunaújváros stb.) összetett tevékenysége

Mészáros Flóra

Múzeumpedagógia és múzeumi kommunikáció és a 20.század művészete

Art deco művészet (múzeumokban, gyűjteményekben)

Kurátorelmélet az 1990-es évek után

Magyar művészek Franciaországban a két világháború között

Velencei Biennálé az elmúlt 20 évben – intézménytörténet

Fotóművészet 1945 után Magyarországon

Nemzetközi új múzeumi menedzsment és a 20.század művészete

Art deco festészet – Római iskola másképp

Francia-magyar vonatkozású magángyűjtemények

Németh István (Néderlandisztika Tanszék)

Műgyűjtés története:

- A legnagyobb magyar műgyűjtő? Nemes Marcell, a legendás "marchand-amateur" megítélése a kortársak és az utókor szemében.
- Egy híres holland műgyűjtemény születése: Helene Kröller-Müller és H.P. Bremmer

Ordasi Zsuzsa

20. századi magyar építészettel kapcsolatos témák, valamint a magyar-olasz művészeti kapcsolatokkal kapcsolatos témák, egyénileg egyeztetve.

Lehetséges témák még:

- Szállodaépítés a 20. század első felében Magyarországon (egy szálloda építészettörténeti feldolgozása)
- Egy szabadon választott 20. század eleji budapesti lakóház feldolgozása
- Közlekedési épületek Budapesten a 20. század első felében (repülőtér, vasút- és buszállomás)
- Kortárs olasz alkotások a Szépművészeti Múzeum gyűjteményében
- Le Corbusier magyarországi recepciója (főképpen a *Tér és Forma* folyóirat alapján – filológiai munka)

Somhegyi Zoltán

(Az alábbi nagyobb témákat a szakdolgozó hallgatóval egyeztetve, érdeklődésének megfelelően lehet tovább szűkíteni.)

Általánosabb jellegű témák:

- 18-19. századi művészet és esztétika, főleg 18. századi velencei művészet (pl. velencei táj- és városábrázolás, capriccio, veduta, műkereskedelem és mecenatúra stb.) és német romantika (tájkép, művészetfilozófia és vallás összefüggései, az „északi” tájképfestészet jellemzői, a fenséges mint esztétikai kategória hatása a képzőművészetre, Grand Tour stb.)
- kortárs képzőművészet, különös tekintettel a magyar és közel-keleti művészetre (pl. egyes alkotók, iskolák, csoportok, témák, motívumok feldolgozása)
- a kortárs művészet intézményrendszeréhez kapcsolódó témák (pl. múzeumok, galériák, vásárok, biennálék, kereskedelmi vs. esztétikai érték problémája stb.)

Tájkép:

- a tájképbábrázolások történeti vizsgálata, stiláris változások
- a tájkép esztétikája, elméletei
- egy-egy, jellemzően táj- vagy városképpel foglalkozó alkotó munkásságának feldolgozása (pl. Salvator Rosa, Canaletto, Francesco Guardi, Caspar David Friedrich, Carl Gustav Carus)

Rom, műemlékkultusz, műemlékvédelem:

- a rom esztétikája, romtípusok komparatív analízise
- romábrázolások kezdetektől napjainkig (stiláris analízis, képtípusok, műfaj, média stb.)
- romokkal, azok elméletével, utóéletével és kritikai rekonstrukciójával (is) foglalkozó képzőművészek és építészek munkásságának feldolgozása (pl. Canaletto, Sir John Soane, Joseph Gandy, Hubert Robert, Albert Speer, Sir Norman Foster, Arata Isozaki stb.)
- a műemlékvédelem elméleti, esztétikai és etikai kérdései
- „nem-klasszikus romok” (pl. modern, ipari helyszínek) esztétikája, felújítása, új funkciók biztosítása, valamint mindezek etikai és esztétikai vetületei
- romok és műemlékek értékelésének művészettörténeti háttere és következményei
- rom és „romtalanítás”: képrombolás, terrorizmus
- régészet és kortárs művészet